

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ
ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ (ΠΑΦ/00102/2019)**

**«Δημιουργία (Επέκταση) του Δυτικού
Παραλιακού Πεζόδρομου στην Πάφο»**

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το προτεινόμενο έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή (Έκθεση Πληροφοριών) από τον Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως με Αρ. Φακ. ΠΑΦ/00102/2019 και ημερομηνία 11.06.2019 για αξιολόγηση. Στις 09.07.2019 ζητήθηκαν από το μελετητή επιπρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες. Τα συμπληρωματικά στοιχεία υποβλήθηκαν από τον μελετητή και λήφθηκαν από το Τμήμα Περιβάλλοντος την 01.8.2019. Στις 20.11.2019 στάλθηκε επιστολή προς τον Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως με την οποία απαιτήθηκε αναθεώρηση του σχεδιασμού του έργου καθώς και της χωροθέτησης των προτεινόμενων υποδομών και υποβολή νέων τροποποιημένων σχεδίων. Λήφθησαν συμπληρωματικά στοιχεία καθώς και νέα αναθεωρημένα σχέδια από τον αιτητή με επιστολές ημερ. 23.3.20 και 9.4.20 και τελικά αναθεωρημένα σχέδια με επιστολή ημερ. 11.5.20.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Αρχαιοτήτων και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, για τα έργα του Δεύτερου Παραρτήματος ετοιμάζεται Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

Με βάση τις απόψεις των αρχών με τις οποίες πραγματοποιήθηκε διαβούλευση, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου(περιβαλλοντικά δεδομένα)

Το προτεινόμενο έργο αφορά την επέκταση και αναβάθμιση του Δυτικού Παραλιακού Πεζόδρομου στον Δήμο Πάφου.

Το προτεινόμενο έργο εκτείνεται κατά μήκος της ακτής, από νότια ξεκινά από λιμανάκι Κάτω Πάφου τοποθεσία Μεσαιωνικού Κάστρου, έως βόρεια τερματίζεται στα όρια του Δήμου Πάφου με την Κοινότητα Χλώρακας. Από την περιοχή του Μεσαιωνικού Κάστρου –Φάρου μέχρι και το ξενοδοχείο Κέφαλος, υπάρχει υφιστάμενος πεζόδρομος ο οποίος θα αναβαθμιστεί.

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται εντός των Κτηματικών Σχεδίων 51/02, 0/2-145-349, 0/2-145-348, 51/10W2 και 51/18W1, εκτείνεται κατά μήκος της ακτογραμμής, το μήκος του ανέρχεται στα 4,00Km περίπου, ενώ το πλάτος του τα 3 m περίπου.

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται βορειοδυτικά από το Λιμανάκι Κάτω Πάφου, το Μεσαιωνικό Κάστρο και συνορεύει με αυτό, δυτικά από το Φάρο Κάτω Πάφου και συνορεύει με τον αρχαιολογικό χώρο Τάφοι των Βασιλέων καθώς και με τον Δημοτικό Χώρο Στάθμευσης, νότια από κατοικίες και χώρους αναψυχής, και τα δημοτικά όρια με την κοινότητα Χλώρακας.

Μέρος της διαδρομής του πεζόδρομου χωροθετείται εντός του αρχαιολογικού χώρου Κάτω Πάφου, πάνω σε αρχαία μνημεία και απαλλοτριωμένα για αρχαιολογικούς σκοπούς τεμάχια.

Το εν λόγω έργο χωροθετείται εντός των ακόλουθων Πολεοδομικών Ζωνών βάσει του ισχύοντος Τοπικού Σχεδίου Πάφου:

- Τουριστικής Ζώνης (Τ2Β3)
- Ζώνης Προστασίας (Δα2)
- Τουριστικής Ζώνης (Τ1γ)
- Περιοχή με επικρατούσα χρήση την κατοικία (Κα7)

Σκοπός του προτεινόμενου έργου είναι η βελτίωση της προσβασιμότητας στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Πάφου για τους επισκέπτες, καθώς και η καλύτερη διαχείριση της επισκεψιμότητας στην παραλία και στην περιοχή γενικότερα.

Σύμφωνα με την αρχική έκθεση πληροφοριών και τον αρχικό σχεδιασμό, αναλυτικά το προτεινόμενο έργο περιλάμβανε τα ακόλουθα:

- Πλατείες
- Φωτισμό
- Παγκάκια
- Κάγκελα
- Σταθερούς κάδους απορριμμάτων
- Ανθοδόχες και ανθώνες
- Χώρους στάθμευσης
- Υπαίθριους χώρους γυμναστικής
- Χώρο υγιεινής
- Αποδυτήρια
- Ποδηλοστάτες
- Αναψυκτήριο
- Γήπεδα βόλεϊ
- Τροχοπεδιλοδρόμιο
- Παράθυρα Θέασης
- Σκάλες
- Παιγνιδότοπο
- Τοπιοτέχνηση
- Γέφυρες

Εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας, περιλαμβάνονταν οι ακόλουθες υποδομές:

- Πεζόδρομος
- Πλατείες με υπαίθριους χώρους γυμναστηρίου
- Χώρους στάθμευσης οχημάτων
- Παράθυρα θέασης
- Ανθώνες
- Σκαλοπάτια που οδηγούν στην παραλία
- Παγκάκια

- Ποδηλοστάτες
- Γήπεδο βόλεϊ
- Κερκίδες

Εντός του προτεινόμενου χώρου βρίσκεται υφιστάμενο αναψυκτήριο/εστιατόριο, καθώς και κάποιες υποδομές του προτεινόμενου έργου οι οποίες προτείνεται να αναβαθμιστούν.

Σύμφωνα με τα συμπληρωματικά στοιχεία καθώς και νέα αναθεωρημένα σχέδια από τον κύριο του έργου (Δήμος Πάφου), με επιστολές ημερ. 23.3.20, 9.4.20 και 11.5.20 μερικές από τις πιο πάνω κατασκευές έχουν διαγραφεί /τροποποιηθεί, μετά τις επιτόπιες επισκέψεις/συναντήσεις με τα διάφορα εμπλεκόμενα κυβερνητικά Τμήματα και μετά από τις υποδείξεις τους.

Μέρος του προτεινόμενου έργου εμπίπτει στην Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου NATURA 2000 «ΦΑΡΟΣ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΥ» με κωδικό CY4000013. Για το τμήμα αυτό του προτεινόμενου έργου, προβλέπεται βελτίωση και αναβάθμιση υφιστάμενου πεζοδρόμου και σχετικών υποδομών για βελτίωση της ασφάλειας του κοινού, συντήρησης τους και βελτίωση της προσβασιμότητας και εμπειρίας των επισκεπτών.

Τα προτεινόμενα έργα έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- i) Το θαλάσσιο μέρος του έργου (γέφυρα στη θάλασσα) καθώς και οι προσβάσεις/προβλήτες προς το παραλιακό μέτωπο έχουν αφαιρεθεί από τον σχεδιασμό.
- ii) Αναβάθμιση και συντήρηση δύο υφιστάμενων προβλήτων/ εξέδρων/ και σκάλας στο έδαφος στη νότια πλευρά της υπό μελέτη περιοχής, χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση στο βραχώδες τοπίο. Το δάπεδο της εξέδρας κοντά στο Μεσαιωνικό Κάστρο θα είναι από ξύλο και οι επεμβάσεις επί του βραχώδους εδάφους θα περιοριστούν σημαντικά σε σχέση με τις σημερινές.
- iii) Μείωση σε αριθμό των υφιστάμενων εγκιβωτισμένων σημείων θέας και συντήρηση αυτών που θα παραμείνουν με υλικό και χρώμα που διασφαλίζει τη μέγιστη ενσωμάτωση τους στο φυσικό τοπίο.
- iv) Ανακατασκευή με κατάλληλο υλικό και βελτίωση του υφιστάμενου πεζόδρομου, με διαπλάτυνση μέχρι 1 μέτρου το μέγιστο σε πλάτος σε κάποια σημεία που κρίνεται απαραίτητο, διατηρώντας ως επί το πλείστον τις χαράξεις των υφιστάμενων διαδρομών/ όδευσης. Στα σημεία που υπάρχουν πλατείες προτείνεται είτε η διατήρησή τους, είτε η βελτίωσή τους, με τρόπο που να διασφαλίζεται στο σύνολο τους μικρότερη κάλυψη εδάφους από την υφιστάμενη.
- v) Η επέκταση τμήματος του πεζόδρομου πάνω στην αμμώδη ακτή, δυτικά του καφεστιατορίου έχει αφαιρεθεί από τον σχεδιασμό.
- vi) Δημιουργία ενός οριζόντιου παγκακιού-καθιστικού κατά μήκος του πεζοδρόμου, επί του υφιστάμενου/υπό κατασκευή πεζοδρόμου. Κάτω από το παγκακι προτείνεται η εγκατάσταση φωτισμού, το οποίο με απαλό φως θα φωτίζει ελαφρώς τον πεζόδρομο μέσω διάχυσης και θα κατευθύνεται προς το δάπεδο και όχι προς τη θάλασσα.
- vii) Κατάργηση ενός γηπέδου πετοσφαίρισης (beachvolley) και μετακίνηση των δύο υφιστάμενων πιο κοντά βόρεια στο υφιστάμενο καφεστιατόριο, χωρίς οποιαδήποτε επιπρόσθετη διαμόρφωση και παρέμβαση στο χώρο, ώστε η αμμώδης ακτή να παραμείνει ακάλυπτη και να αποκατασταθούν σταδιακά οι αμμοθινικοί τύποι οικοτόπων που εκτείνονται μέχρι το βόρειο όριο της ΕΖΔ/ ΖΕΠ.
- viii) Η τοποθέτηση μόνιμων κερκίδων στην παραλία γύρω από τα δύο γήπεδα beach volley, έχει αφαιρεθεί.
- ix) Εγκατάσταση μικρής έκτασης παιχνιδιών και τεντόπαννου σκίασης νότια του καφεστιατορίου και δίπλα του ακριβώς, χωρίς κάλυψη εδάφους με οποιοδήποτε υλικό, πέραν του υλικού που απαιτείται για τοποθέτηση/εγκατάσταση των κατασκευών αυτών στο έδαφος. Θα παραμείνει η άμμος κάτω από τις κατασκευές αυτές και δεν θα γίνει οποιαδήποτε πρόσθετη κατασκευή ή και σφράγιση της αμμώδους παραλίας. Θα υπάρχει ελαφριά περίφραξη με ξύλο και συρματόσχοινο γύρω από τα παιχνίδια.

- x) Οι προτεινόμενες αθλητικές εγκαταστάσεις στην παραλία ακριβώς δίπλα από το καφεστιατόριο (νότια του καφεστιατορίου) έχουν αφαιρεθεί από τον σχεδιασμό.
- xi) Έχει διαγραφεί οποιαδήποτε αναπροσαρμογή στην κλίση του φυσικού εδάφους στον χώρο βόρεια του καφεστιατορίου.
- xii) Πρόβλεψη στο κατασκευαστικό συμβόλαιο (ποσό προνοίας) για δημιουργία μέτρων προστασίας των οικοτόπων που βρίσκονται στο αμμώδες της παραλίας νοτιοδυτικά και βορειοδυτικά του καφεστιατορίου, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές (π.χ. περιήφραξη με ξύλινους πασσάλους για διαφύλαξη και σταδιακή αποκατάσταση παράκτιων/ αμμοθινικών οικοτόπων).
- xiii) Τοποθέτηση πινακίδων κατά μήκος του πεζοδρόμου σχετικά με τα αντικείμενα προστασίας της περιοχής με σκοπό την ενημέρωση του κοινού, ανάδειξη της περιοχής του δικτύου NATURA2000 και ευαισθητοποίηση, και ταυτόχρονα αποτροπή της χρήσης των πιο ευαίσθητων σημείων της περιοχής (π.χ. σημεία που θα περιφραχθούν για προστασία της χλωρίδας και της βραχώδους ακτής ως βιότοπος του είδους χαρακτηρισμού *Charadriusleschenaultii*).

Το έργο θα υδροδοτείται από το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Πάφου, για οικιακή χρήση, για το αναψυκτήριο και τους χώρους υγιεινής καθώς και για σκοπούς άρδευσης των καλλωπιστικών δέντρων/φυτών (ανθώνες).

Ο προτεινόμενος πεζόδρομος θα συνδεθεί με το δίκτυο ηλεκτροδότησης του Δήμου Πάφου και θα φωταγωγάται κατά τις βραδινές ώρες.

Χαρακτηριστικά των περιοχών του Δικτύου Natura 2000

Μέρος του προτεινόμενου έργου εμπίπτει στην Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου NATURA 2000 «ΦΑΡΟΣ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΥ» με κωδικό CY4000013. Η περιοχή του «Φάρου Κάτω Πάφου» καθορίστηκε ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας των πιο κάτω σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ:

- 1210 «Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας (*Cakileteamaritimae*)»
- 1240 «Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση μεσογειακών ακτών (με ενδημικά *Limonium* spp)»
- 2110 «Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες»
- 1410 «Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)»
- 1430 «Αλονιτρόφιλοι θάμνοι (*Pegano-Salsolitea*)»
- 5220* «Θαμνώνες με *Zyziphus lotus*»
- 5420 «Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum*»
- 9320 «Δάση ελιάς-χαρουπιάς, *Olea* και *Ceratonia*»

*οικότοπος προτεραιότητας

Οι τύποι οικοτόπων 1210 και 2110 απαντώνται σε αμμώδες υπόστρωμα στο βορειο τμήμα της ΕΖΔ και εντός της περιοχής του προτεινόμενου έργου, ενώ οι τύποι οικοτόπων 1240 και 1410 απαντώνται, αντίστοιχα, στη βραχώδη ακτή κατά μήκος του παραλιακού τμήματος και σε μια τοποθεσία μεταξύ θαλάσσιων βράχων και αμμωδών σχηματισμών στο βόρειο τμήμα. Οι υπόλοιποι τύποι οικοτόπων απαντώνται εντός του περιφραγμένου αρχαιολογικού χώρου. Στην αμμώδη ακτή έχουν καταγραφεί επίσης σημαντικά είδη χλωρίδας του Κόκκινου Βιβλίου της Χλωρίδας της Κύπρου (RDB) όπως είναι το *Euphorbia paralias* και *Lippianodiflora*. Η περιοχή φιλοξενεί επίσης σε φυσικά καταφύγια/ενδιαιτήματα είδη νυκτερίδων όπως τα *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus blasii*, *Rousettus aegyptiacus* και *Miniopterus schreibersii* καθώς και σημαντικό αριθμό άλλων θηλαστικών και ερπετών.

Στην περιοχή έχουν καταγραφεί 195 είδη πτηνών, 62 εκ των οποίων ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/EK (με 2 είδη να φωλιάζουν στην περιοχή). Το μεταναστευτικό είδος *Charadriusleschenaultii* (βραχοπλουμίδι) αποτελεί είδος χαρακτηρισμού της Ζώνης Ειδικής Προστασίας, το οποίο χρησιμοποιεί το βραχώδες υπόστρωμα της ακτογραμμής για διαχείμαση και ξεκούραση κατά τις μεταναστευτικές περιόδους.

Η διατήρηση και προστασία των ενδιαιτημάτων των ειδών και των τύπων φυσικών οικοτόπων, ο περιορισμός των οχλήσεων καθώς και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής αποτελούν μέτρα προτεραιότητας της ΕΖΔ σύμφωνα με το περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για Ειδικές Ζώνες Διατήρησης) Διάταγμα του 2015 (Κ.Δ.Π. 292/2015).

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο

- 3.1. Επέμβαση εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας αφού αρκετές κατασκευές που προτείνονται χωροθετούνται εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας.
- 3.2. Κατάληψη έκτασης γης.
- 3.3. Στο έδαφος θα υπάρξει μόνιμη επίπτωση από την σφράγιση του εδάφους (soil sealing) από τον προτεινόμενο πεζόδρομο της υπό μελέτη περιοχής.
- 3.4. Απώλεια υφιστάμενης βλάστησης στα σημεία επέκτασης του πεζοδρόμου και στα σημεία δημιουργίας υποδομών. Αναμένεται να αφαιρεθούν κάποια είδη χλωρίδας λόγω της διαπλάτυνσης του προτεινόμενου πεζόδρομου, ενώ σε κάποια σημεία προτείνεται η αφαίρεση πεζοδρόμου και επαναφορά του φυσικού εδάφους με τρόπο ώστε στο σύνολο του έργου να μειώνεται το ποσοστό σφράγισης και απώλειας φυσικής βλάστησης
- 3.5. Αλλαγές στη μορφολογία του εδάφους και ταυτόχρονα προσωρινή υποβάθμιση του τοπίου λόγω της προσωρινής παρουσίας του εργοταξίου, της παρουσίας και κυκλοφορίας των οχημάτων, της λειτουργίας του εργοταξίου, των προσωρινών χώρων απόθεσης υλικών και αποβλήτων.
- 3.6. Τοπική / παροδική όχληση πτηνοπανίδας από τις κατασκευαστικές εργασίες.
- 3.7. Διατάραξη/όχληση ειδών χερσαίας πανίδας(συμπεριλαμβανομένου ορνιθοπανίδας και χειρόπτερων) κατά τη λειτουργία του έργου.
- 3.8. Λόγω της παρουσίας αρχαίων μνημείων στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, υπάρχει ενδεχόμενο κατά τη διάρκεια της κατασκευής να εξευρεθούν στο χώρο αρχαία ευρήματα ή κατάλοιπα.
- 3.9. Κατά τη φάση λειτουργίας του υπό μελέτη έργου αναμένεται να παρατηρηθεί μικρή αύξηση των υφιστάμενων επιπέδων ανθρώπινης παρουσίας και δραστηριότητας στην περιοχή, καθώς και εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και κάποια μικρή αύξηση των επιπέδων όχλησης στα είδη πανίδας της περιοχής λόγω φωτισμού και θορύβου.

4. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

- 4.1. Ο θόρυβος έχει επιπτώσεις στην άγρια πανίδα επηρεάζοντας με ποικίλους τρόπους τη συμπεριφορά των ειδών πανίδας, όπως για παράδειγμα αλλαγή των οδών αποδημίας, απομάκρυνση των ζώων από τις προτιμώμενες ζώνες διατροφής και αναπαραγωγής. Αυτό δύναται να οδηγήσει στον προσωρινό εκτοπισμό τοπικά ευαίσθητων ειδών και την πιθανή μετακίνηση τους σε άλλες γεινιάζουσες περιοχές με τα ίδια χαρακτηριστικά.
- 4.2. Μόνιμη επίπτωση που αναμένεται να προκύψει από τη διαφοροποίηση του έως τώρα του υφιστάμενου τοπίου.

..

- 4.3. Απώλεια ειδών χλωρίδας (κατά την κατασκευή). Θα υπάρξει καταστροφή/αποψίλωση της χλωρίδας, απώλεια υφιστάμενης βλάστησης.
- 4.4. Διατάραξη/όχληση ειδών χερσαίας πανίδας (κατά την κατασκευή και κατά το στάδιο λειτουργίας).
- 4.5. Αέριοι ρύποι σκόνης (κατά την κατασκευή).
- 4.6. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά κατασκευή) (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂) από τα οχήματα και τα μηχανήματα.
- 4.7. Θόρυβος, (κατά την κατασκευή) από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- 4.8. Κυκλοφοριακό πρόβλημα (κατά κατασκευή) λόγω της διακίνησης των μηχανημάτων και των βαρέων οχημάτων στην περιοχή.
- 4.9. Χρήση φυσικών πόρων (κατά την κατασκευή), (ενέργεια, νερό, οικοδομικά υλικά κ.λπ).
- 4.10. Δημιουργία δονήσεων (κατά την κατασκευή) λόγω της λειτουργίας και της διακίνησης των μηχανημάτων και των βαρέων οχημάτων στην περιοχή.
- 4.11. Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή). Από τα νερά έκπλυσης κάδων μηχανημάτων, του εργοταξιακού χώρου κ.λ.π. και αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου, θα ανέρχονται περίπου στα 0,16m³ ανά ημέρα.
- 4.12. Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια (κατά την κατασκευή) από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- 4.13. Στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή) όπως αδρανή υπολογίζονται 800m³ και μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων θα προκύψουν από το προσωπικό 2kg/ημέρα περίπου.
- 4.14. Επιπτώσεις στα μορφολογικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά, (κατά την κατασκευή) ως αποτέλεσμα των χωματοουργικών εργασιών, εξομάλυνση της παραλίας όπου θα κατασκευαστεί ο πεζόδρομος.
- 4.15. Θόρυβος (κατά το στάδιο λειτουργίας), λόγω της διακίνησης των οχημάτων των επισκεπτών, από και προς το προτεινόμενο έργο.
- 4.16. Χρήση φυσικών πόρων (κατά το στάδιο λειτουργίας), (ενέργεια, νερό).
- 4.17. Αστικά στερεά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας) καθώς και συσκευασίες, χαρτί, πλαστικά δοχεία κ.α..
- 4.18. Αστικά λύματα (κατά το στάδιο λειτουργίας).
- 4.19. Οσμές (κατά το στάδιο λειτουργίας) από στερεά απόβλητα αστικού τύπου των επισκεπτών.
- 4.20. Κυκλοφοριακό πρόβλημα (κατά το στάδιο λειτουργίας), λόγω της διακίνησης των οχημάτων των επισκεπτών, από και προς τον προτεινόμενο πεζόδρομο.

5. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

- 5.1. Τοπίο (κατά το στάδιο κατασκευής): Το μέγεθος των επιπτώσεων στο τοπίο μπορεί να μειωθεί με την εφαρμογή μέτρων καλών πρακτικών στα κατασκευαστικά έργα όπως π.χ. κατάλληλη περιφράξη και στην μείωση της οπτικής όχλησης, εφαρμογή Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) για ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης λόγω της ύπαρξης ΑΕΚΚ.
- 5.2. Απώλεια ειδών χλωρίδας (κατά την κατασκευή και κατά το στάδιο λειτουργίας): Θα υπάρξει μερική καταστροφή/αποψίλωση της χλωρίδας. Συστήνεται η καταγραφή των ειδών χλωρίδας από ειδικό, προστασία τους περιμετρικά με πλαστικό πλέγμα, σήμανση τους, ενημέρωση του εργολάβου και του προσωπικού του εργοταξίου για το θέμα, καθορισμός υπεύθυνου ατόμου για τα περιβαλλοντικά θέματα, καθώς και αποφυγή μετακίνησης οχημάτων στα σημεία με σημαντικά είδη χλωρίδας. Σε περίπτωση που θα πρέπει να εκτελεστούν εργασίες στον χώρο που παρατηρούνται σημαντικά είδη χλωρίδας τότε θα πρέπει να γίνει μεταφύτευση των είτε

άλλες πρακτικές μετά από σχετική συνεννόηση με το Τμήμα Περιβάλλοντος. Κατά το στάδιο λειτουργίας, προτείνεται η σήμανση, περιφράξη τους και η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων κατά μήκος του προτεινόμενου πεζόδρομου για την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών και την προστασία της χλωρίδας. Η υιοθέτηση μέτρων, αφορά κατά κύριο λόγο στη διατήρηση και ενίσχυση των πληθυσμών των φυτών, μέσω της αποθάρρυνσης της προσέγγισης και της άσκησης δραστηριοτήτων από τους επισκέπτες.

- 5.3. Διατάραξη/όχληση ειδών χερσαίας πανίδας (συμπεριλαμβανομένου ορνιθοπανίδας και χειρόπτερων) (κατά την κατασκευή και κατά το στάδιο λειτουργίας): Λόγω του θορύβου και σκόνης κατά την κατασκευή και του θορύβου και φωτισμού κατά τη λειτουργία. Συστήνονται μέτρα περιορισμού της σκόνης και του θορύβου κατά την κατασκευή. Κατά τη λειτουργία προτείνεται η σήμανση και η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων κατά μήκος του προτεινόμενου πεζόδρομου για την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών και την προστασία της χερσαίας πανίδας. Αποφυγή εκδηλώσεων/δραστηριοτήτων τα οποία προκαλούν θόρυβο. Συστήνεται η χρήση κατάλληλου φωτισμού με βάση την αρχή της ελάχιστης επίπτωσης (low impact lighting), όπου τα επίπεδα τεχνητού φωτισμού θα πρέπει να εμπίπτουν στα όρια της κατηγορίας "Lighting Zone 0" (perIDA-IES, Model Lighting Ordinance, 2011). Ο σχεδιασμός του φωτισμού θα γίνει με τέτοιο τρόπο που θα περιορίζει στο ελάχιστον την φωταύγεια (skyglow) στον περιβάλλοντα χώρο.
- 5.4. Αέριοι ρύποι σκόνης (κατά την κατασκευή): Σύμφωνα με τον κύριο του έργου, θα παίρνονται όλα τα μέτρα πρόληψης διασποράς της σκόνης, περιφράξη του χώρου, διαβροχή χώματος και υλικών, τοποθέτηση πρώτων υλών και μηχανημάτων εκτός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) καθώς και της ζώνης προστασίας της παραλίας κ.λ.π.
- 5.5. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την κατασκευή): (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂) από τα Φορτηγά και τους Εκσκαφείς. Σύμφωνα με τον κύριο του έργου, η χρήση των μηχανημάτων θα είναι περιορισμένη για μικρό χρονικό διάστημα.
- 5.6. Θόρυβος, (κατά την κατασκευή): από τα μηχανήματα του εργοταξίου. Σύμφωνα με τον κύριο του έργου η όχληση από τις κατασκευαστικές εργασίες θα είναι μικρή λόγω του ότι οι κύριες κατασκευαστικές εργασίες θα είναι χειρωνακτικές. Θα ληφθούν μέτρα περιορισμού του θορύβου όπως: χρήση ηλεκτρικών μηχανημάτων, τήρηση ωραρίου εργασιών, εφαρμογή συμπαγής περιφράξης κ.ά.
- 5.7. Κυκλοφοριακό πρόβλημα (κατά κατασκευή): λόγω της διακίνησης των μηχανημάτων και των βαρέων οχημάτων στην περιοχή. Για περιορισμό των οχλήσεων στην κυκλοφορία θα εφαρμόζεται δρομολόγιο των βαρέων οχημάτων κατά την ώρες που δεν υπάρχει έντονη κυκλοφορία οχημάτων στους δρόμους είτε θα ρυθμίζεται η τροχαία κίνηση με ασφάλεια μέσω του εργολάβου του έργου.
- 5.8. Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή): Από τα νερά έκπλυσης κάδων μηχανημάτων, κ.λ.π. και αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου. Σύμφωνα με τον μελετητή, θα διευθετηθούν κινητοί χημικοί χώροι υγιεινής ώστε να μην προκληθούν περιβαλλοντικά προβλήματα.
- 5.9. Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια (κατά την κατασκευή): από τα μηχανήματα του εργοταξίου. Σύμφωνα με τον μελετητή τα οχήματα θα συντηρούνται σε συνεργεία. Εάν προκύψουν χρησιμοποιημένα μηχανέλαια κατά την φάση κατασκευής θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα όπου θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων.
- 5.10. Στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή): όπως αδρανή απόβλητα και μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων που θα προκύψουν από το προσωπικό. Σύμφωνα με τον κύριο του έργου τα αδρανή απόβλητα που θα προκύπτουν κατά την φάση κατασκευής θα διαχωρίζονται, θα επαναχρησιμοποιούνται είτε θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα όπου θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων. Μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων 2kg/ημέρα περίπου, που θα προκύψουν από το προσωπικό θα διαχωρίζονται και θα συλλέγονται από την τοπική αρχή.

- 5.11. Πολιτιστική κληρονομιά (κατά το στάδιο κατασκευής): Κατά την κατασκευή των έργων , ένα μήνα πριν αρχίσουν οι κατασκευαστικές εργασίες να ενημερωθεί το προσωπικό του Επαρχιακού Μουσείου Πάφου, ενώ σε περίπτωση εξεύρεσης αρχαιολογικών ευρημάτων ο υπεύθυνος εργοταξίου να ενημερώνει κατάλληλα το Τμήμα Αρχαιοτήτων το οποίο θα προχωράει στην ανάλογη επίβλεψη του χώρου και την υπόδειξη των ανάλογων πρακτικών.
- 5.12. Θόρυβος (κατά το στάδιο λειτουργίας). Σύμφωνα με τον κύριο του έργου, δεν αναμένεται να αυξηθούν τα επίπεδα θορύβου κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου λόγω του ότι θα χρησιμοποιείται για πεζοπορία, αθλητισμό, θέαση και ξεκούραση.
- 5.13. Αστικά λύματα (κατά το στάδιο λειτουργίας): Σύμφωνα με τον κύριο του έργου όλα τα υγρά απόβλητα θα οδηγούνται στο αποχετευτικό δίκτυο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου.
- 5.14. Στερεά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας): στερεά απόβλητα αστικού τύπου συσκευασίες, χαρτί, πλαστικά δοχεία, μπουκάλια κ.α. Σύμφωνα με τον κύριο του έργου, θα γίνεται διαλογή και μεταφορά των ανακυκλώσιμων υλικών ανά κατηγορία (PMD/χαρτί/γυαλί/οργανικά) στους κάδους ανακύκλωσης της Τοπικής Αρχής.
- 5.15. Οσμές (κατά το στάδιο λειτουργίας) από στερεά απόβλητα αστικού τύπου των επισκεπτών. Για αποφυγή οποιονδήποτε οσμών, οι κάδοι απορριμμάτων θα διαθέτουν σύστημα αυτόματου κλεισίματος και θα συλλέγονται αυθημερόν από την Τοπική Αρχή.
- 5.16. Διατάραξη/όχληση θαλάσσιων ειδών (κατά την κατασκευή και κατά το στάδιο λειτουργίας), Λόγω του θορύβου και σκόνης κατά την κατασκευή και του θορύβου και φωτισμού κατά τη λειτουργία. Θα πρέπει να αποφεύγονται οχλήσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες (όπως ο φωτισμός και ο θόρυβος), τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων κατά μήκος του προτεινόμενου πεζόδρομου για την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών και την προστασία των ειδών.
- 5.17. Φωτορύπανση(κατά το στάδιο λειτουργίας) Για τον περιορισμό της φωτορύπανσης προτείνεται η ρύθμιση του φωτισμού στα απολύτως απαραίτητα πεδία, με χαμηλό ύψος και ένταση. Χρήση κατάλληλων λαμπτήρων (cutofffixture), ώστε να περιορίζεται η ανεξέλεγκτη αντανάκλαση φωτισμού γύρω από τον πυλώνα φωτισμού. Η ένταση και η κατεύθυνση εκπομπής του τεχνικού εξωτερικού φωτισμού θα είναι τέτοια που δεν θα επηρεάζει την πανίδα της περιοχής τόσο στο χερσαίο όσο και στον εγγύς θαλάσσιο χώρο.

6. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέρος του έργου χωροθετείται εντός της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura 2000- *Φάρος Κάτω Πάφου* με κωδικό «CY4000013», η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση που περιλήφθηκε ως παράρτημα του εντύπου πληροφοριών για έργα του Δεύτερου Παραρτήματος του Νόμου 127(Ι)/2018, αξιολογήθηκε από τις αρμόδιες αρχές ως μέρος της διαδικασίας εκτίμησης επιπτώσεων του προτεινόμενου έργου στο περιβάλλον.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ.3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, αξιολογήθηκαν τα στοιχεία που υποβλήθηκαν σε σχέση με την περιοχή ως ΕΖΔ και ΖΕΠ, από το Τμήμα Περιβάλλοντος και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Κατά το στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening), λαμβάνοντας υπόψη το μικρό μέγεθος του έργου και το γεγονός ότι αφορά κυρίως βελτίωση και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών και της ασφάλειάς τους, για καλύτερη διαχείριση της επισκεψιμότητας στην περιοχή του έργου, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την διατήρηση της ΕΖΔ και ΖΕΠ, κρίθηκε ότι το προτεινόμενο έργο:

- α) δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, και
- β) δεν θα επηρεάσει σημαντικά τον τόπο.

Κρίθηκε ωστόσο σημαντικό να ζητηθεί η υποβολή αναθεωρημένων σχεδίων από τον κύριο του έργου, με ενσωμάτωση στοιχείων που βελτιώνουν το σχεδιασμό και δύναται να συμβάλουν μακροπρόθεσμα στη διατήρηση ή βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των οικοτόπων και ειδών.

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους που έχουν ενσωματωθεί στο σχεδιασμό, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστούν σημαντικά τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα/ χαρακτήρας της περιοχής ως ΕΖΔ και ΖΕΠ.

Τα στοιχεία που οδήγησαν σε αυτά τα συμπεράσματα καταγράφηκαν σε Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης από την Περιβαλλοντική Αρχή, η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο έργο μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018], χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, υπό τον όρο ότι θα ακολουθηθεί ο προτεινόμενος σχεδιασμός και θα ενσωματωθούν τα πιο πάνω σημεία που βελτιώνουν την πρόταση του έργου.

Η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε τις απόψεις του Διευθυντή Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, του Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Διευθυντή Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Προϊστάμενου Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας. Οι απόψεις, των Τμημάτων, που υπέβαλαν με σχετικές επιστολές ενσωματώθηκαν στους όρους/προϋποθέσεις της Αιτιολογημένης Διαπίστωσης.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις θέσεις των Τμημάτων που ζητήθηκαν και υπόβαλαν απόψεις. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018, δε φέρει ένσταση στην χορήγηση πολεοδομικής άδειας για υλοποίηση του έργου με βάση τα αναθεωρημένα σχέδια (ημερ. 11.5.20) υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Κώστας Χατζηπαναγιώτου
Διευθυντής Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.009.003
1 Ιουνίου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
«Δημιουργία (Επέκταση) του Δυτικού Παραλιακού Πεζόδρομου στην Πάφο»
με Αρ. Φακέλου (ΠΑΦ/00102/2019)

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής

A1. Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές, Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.)

Κατά τη διαχείριση των Αποβλήτων από Εκσκαφές, κατασκευές, και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των Περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους, για την ορθολογική διαχείριση με στόχο την κατά δυνατό μεγαλύτερη ποσοστιαία επίτευξη ανακύκλωσης τουλάχιστον 70% των Α.Ε.Κ.Κ. (κατά βάρος) μέχρι το 2020. Να εφαρμοστούν οι πιο κάτω όροι:

A1.1 Ο Εργολάβος να ετοιμάσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) με βάση την παράγραφο 7(1)(α) των Κανονισμών ΚΔΠ159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους, που θα συμπεριλαμβάνει και το κόστος της Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του [Κανονισμός 5, Παράγραφος (1)], θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί.

Το σχέδιο πρέπει να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει περιγραφή τυχόν επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.τ.λ.).

Ο ιδιοκτήτης καλείται όπως κατακρατεί από τον Εργολάβο ποσό ισάξιο με το κόστος Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. το οποίο αποδεσμεύει προς τον Εργολάβο μόνο όταν επιβεβαιώσει με βάση την έκθεση του Επιβλέποντα Μηχανικού ότι εκπλήρωσε όλους τους όρους του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης.

A1.2 Ο Εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους. Απαγορεύεται η διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.

A1.3 Όταν ο Εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

A1.4 Ο Εργολάβος να διασφαλίζει την μεταφορά των παραγομένων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση.

A1.5 Ο Εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.

A1.6 Ο Εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα.

Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

A1.7 Ο Εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες.

A1.8 Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Συλλογικό Σύστημα και στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

A1.9 Τονίζεται ότι αποτελεί αδίκημα η απόρριψη αποβλήτων στο έδαφος και τα νερά. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος απορρίψει απόβλητα που προήλθαν από την κατεδάφιση του έργου, είναι υπόχρεος να τα παραδώσει σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης και να επαναφέρει τους χώρους στην αρχική τους κατάσταση με δικά του έξοδα. Σε αντίθετη περίπτωση ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει υποχρέωση να καταγγείλει την Παρανομία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για λήψη μέτρων, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική Νομοθεσία.

A2. Να γίνουν τα απαραίτητα έργα για κατασκευή ολοκληρωμένου συστήματος αποστράγγισης και συλλογής όμβριων υδάτων. Τα εν λόγω έργα να καλύψουν όλη την έκταση του έργου.

A3. Ο κύριος του έργου οφείλει ως κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, να αποθηκεύει προσωρινά τα παραγόμενα απόβλητα εκτός των ορίων της ΕΖΔ και ΖΕΠ, καθώς και της ζώνης προστασίας της παραλίας με τρόπο που να μην προκαλούνται επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία και οχληρία σε οποιονδήποτε και να τα παραδίδει το συντομότερο δυνατό μέσω συμφωνίας σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

A4. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περιφράξη του χώρου εργασιών της κατασκευής. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ. που θα προκύψουν ή θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του έργου, καθώς και οι διάφορες πρώτες ύλες, να τοποθετηθούν σε χώρο εκτός των ορίων της ΕΖΔ και ΖΕΠ, της ζώνης προστασίας της παραλίας και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.

- A5. Η διαχείριση των αποβλήτων να γίνεται χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, χλωρίδα ή πανίδα, χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
- A6. Να διατηρηθεί η μορφολογία του εδάφους και να γίνει η λιγότερη δυνατή επέμβαση και εκσκαφές στο χώρο, οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες, να γίνει επαναχρησιμοποίηση εδάφους και πετρών.
- A7. Να αποφευχθεί οποιαδήποτε εκσκαφή κοντά στο παραλιακό μέτωπο.
- A8. Για τα έργα του προτεινόμενου πεζόδρομου να επιλεγεί το είδος της κατασκευής και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν ώστε να διασφαλίζεται:
- Η αποφυγή φαινομένων διάβρωσης της παραλίας
  - Η ευστάθεια της κατασκευής
  - Η ασφάλεια των χρηστών
  - Η ελάχιστη συντήρηση των υλικών.
- A9. Να μη γίνει εκρίζωση φυσικών βράχων αφού αποτελούν φυσική θωράκιση της ακτής από την κυματική δράση.
- A10. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Απόδοσης Κτηρίου όπως αυτές καθορίζονται στις πρόνοιες των περί της Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμοι 2006 έως 2017.
- A11. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- A12. Κατά την φάση κατασκευής του έργου να γίνεται κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής, ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.
- A13. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ) που θα παραχθούν, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία εκτός των ορίων της ΕΖΔ και ΖΕΠ και της ζώνης προστασίας της παραλίας, σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
- A14. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
- A15. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη αποφυγή διαρροών μηχανέλαιων και λιπαντικών κατά τις πρόχειρες/περιστασιακές εργασίες συντήρησης του μηχανολογικού εξοπλισμού στον χώρο του έργου.
- A16. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων και οχημάτων ή από τυχόν διαρροές να συλλέγονται σε κατάλληλα δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- A17. Τα υπολείμματα από τη χρήση υλικών βαφής-συντηρητικών, κλπ., να συλλέγονται και διατίθενται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

- A18. Να διασφαλιστεί ότι θα γίνουν όλες οι σχετικές πρόνοιες για σύνδεση με το δημόσιο αποχετευτικό σύστημα. Τα υγρά απόβλητα (αστικά λύματα από τους χώρους υγιεινής και το εστιατόριο) να διοχετεύονται στο αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής. Απαγορεύεται η διάθεσή τους σε απορροφητικούς λάκκους.
- A19. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε περιστατικού διαρροής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.
- A20. Όπου απαιτείται να εφαρμόζονται τεχνικές λύσεις για τη μείωση του θορύβου από τη κίνηση βαρέων οχημάτων (π.χ. κατασκευή ηχοπετασμάτων περί τους χώρους των εργοταξίων και χρήση κινητών αντιθορυβικών πετασμάτων στα σημεία εκπομπής υψηλής στάθμης θορύβου) και τη λειτουργία μηχανημάτων προς χρήση σε εξωτερικό χώρο (π.χ. ηχομόνωση).
- A21. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
  - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
  - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
  - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν
  - Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες αναπτύξεις και χώρους αναψυχής.
  - Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
  - Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- A22. Γίνεται εισήγηση χρήσης χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.
- A23. Κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως:
- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
  - να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
  - τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
  - κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
  - να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες,
  - όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
  - η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
  - εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
  - για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων,

- κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- A24. Να γίνει χρήση ξύλου έναντι άλλων υλικών, στο βαθμό που είναι δυνατό, στις κατασκευές που θα συντηρηθούν/ ανακατασκευαστούν, ώστε να δένουν καλύτερα με το φυσικό τοπίο.
- A25. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών, να αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τις εργασίες κατασκευής, και να μεριμνήσει για τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου του έργου στο τοπικό περιβάλλον (αναβάθμιση/ διατήρηση του τοπίου).

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας και συντήρησης

- B1. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων απόβλητα συσκευασίας, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. ξεχωριστοί κάδοι) σε λειτουργική θέση. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να συλλέγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.
- B2. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2015, (ΚΔΠ 73/2015).
- B3. Τα βρώσιμα έλαια/τηγανέλαια και λίπη να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- B4. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- B5. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ γεννήτριες, κομπρεσόροι κ.λπ.) να βρίσκονται σε κλειστούς και μονωμένους αν χρειαστεί χώρους ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα.
- B6. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι για τη διαχείριση νερού και ενέργειας

- Γ.1 Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια όπως λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και λοιπός ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
- Na εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας.
  - α. Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
  - β. Na χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή υψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.

Γ.2 Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:

- α. Εγκατάσταση συστήματος εξοικονόμησης νερού.
- β. Τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής.
- γ. Τοποθέτηση καζανακίων δύο στάσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Φωτισμός

- Δ.1 Ο χώρος στάθμευσης και διακίνησης οχημάτων να είναι σχεδιασμένος με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αποφεύγεται κατά την κίνηση των οχημάτων φωτισμός προς τη παραλία.
- Δ.2 Οι εξωτερικές φωτεινές πηγές να εκπέμπουν όχι περισσότερο από το απαραίτητο για λόγους ασφαλείας επίπεδο φωτισμού. Για παράδειγμα, οι ανάγκες φωτισμού για ασφάλεια είναι αρκετά χαμηλή (02.-1.0 footcandles ή 1-2 lux για χώρο στάθμευσης).
- Δ.3 Οι ανάγκες εξωτερικού φωτισμού να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες και ταυτόχρονα να μην επιφέρουν επίπτωση στην παραλία και την ακτογραμμή. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την όσο το δυνατό μειωμένη ένταση φωτός, με την χρήση εστιασμένου και καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο, με την χρήση φώτων πολύ κοντά στο έδαφος, αποφυγή φωτός που πιθανόν να επηρεάσει την παραλία ή να συμβάλει στην φωταύγεια της περιοχής.
- Δ.4 Επιπρόσθετα, η σημειακή πηγή φωτός ή οποιασδήποτε αντανακλαστικής επιφάνειας του λαμπτήρα να μην είναι ορατή από την παραλία.
- Δ.5 Ο φωτισμός των εσωτερικών χώρων (π.χ.εστιατόριο) να ληφθεί σοβαρά υπόψη για την ελαχιστοποίηση του φωτισμού από την ανάπτυξη.
- Δ.6 Ο φωτισμός στο κάθισμα κατά μήκος του πεζοδρόμου να εκπέμπει όχι περισσότερο από το απαραίτητο επίπεδο φωτισμού και να κατευθύνεται προς το έδαφος (όπως σε όρο Δ.2). Ο φωτισμός κατά μήκος του πεζοδρόμου θα υπάρχει το αργότερο μέχρι η ώρα 22.00 τους μήνες Νοέμβριο-Απρίλιο και μέχρι η ώρα 24.00 τους μήνες Μάιο – Οκτώβριο.
- Δ.7 Ο φωτισμός των πλατειών και του οδικού δικτύου να είναι χαμηλής κατανάλωσης. Η χρήση του συστήματος νυχτερινού φωτισμού να είναι κατάλληλα ρυθμισμένη ώστε να μειώνεται στα απολύτως απαραίτητα επίπεδα εύρυθμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
- Δ.8 Να αποφευχθεί ο φωτισμός εκεί που δεν είναι απαραίτητος, δηλαδή σε χώρους που δεν θα χρησιμοποιούνται από τους χρήστες.
- Δ.9 Να γίνει χρήση κατάλληλων λαμπτήρων (cutoff fixture), ώστε να περιορίζεται η ανεξέλεγκτη αντανάκλαση φωτισμού γύρω από τον πυλώνα φωτισμού.
- Δ.10 Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών.
- Δ.11 Οι περιβαλλοντικοί όροι που αφορούν τα θέματα φωτισμού να ελεγχθούν και πιστοποιηθούν με σχετική βεβαίωση από εγκεκριμένο ηλεκτρολόγο μηχανικό μέλος του ΕΤΕΚ, ότι πληρούν τις προδιαγραφές και κριτήρια που τίθενται στους εν λόγω όρους. Τα αποτελέσματα του ελέγχου θα πρέπει να υποβάλλονται υπό μορφή έκθεσης στο Τμήμα Περιβάλλοντος πριν την τελική έγκριση του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Διατήρηση και Προστασία της Φύσης (οικότοποι, χλωρίδα, πανίδα)

- Ε.1 Απαγορεύεται η ρίψη πυροτεχνημάτων ή και βεγγαλικών στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000, στις εν λόγω εγκαταστάσεις καθώς και σε απόσταση 200 μέτρων από το όριο των περιοχών του Δικτύου.

- E.2 Ο κύριος του έργου είναι υπεύθυνος για ενημέρωση των επισκεπτών ώστε να αποφεύγονται οχλήσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες (όπως ο φωτισμός και ο θόρυβος) και παρουσία, κοντά στα καταφύγια νυχτερίδων.
- E.3 Οι κατασκευαστικές εργασίες να γίνουν με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση, με ιδιαίτερη προσοχή στο βραχώδες και αμμώδες τμήμα της ΕΖΔ/ ΖΕΠ. Για το σκοπό αυτό, να παρίσταται κατά τις εργασίες αρμόδιος λειτουργός του Τμήματος Περιβάλλοντος ή/και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, σε συνεννόηση με τον Δήμο Πάφου. Πριν την έναρξη εργασιών, ο κύριος του έργου, να ειδοποιήσει το Τμήμα Περιβάλλοντος και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.
- E.4 Ο σχεδιασμός των πινακίδων και τα μέτρα προστασίας των οικοτόπων στην παραλία (π.χ. οριοθέτηση/ περιφράξη) θα γίνουν σε συνεργασία και κατόπιν προέγκρισης (ειδικά του τύπου περιφράξης) με τις αρμόδιες αρχές (Τμήμα Περιβάλλοντος ή/και Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας).
- E.5 Να περιοριστεί η αποψίλωση βλάστησης εντός των περιοχών του έργου.
- E.6 Για τοποτέχνηση κάποιων σημείων (π.χ. ανθοδόχες) να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας του **Πίνακα 1**, που επισυνάπτεται, σε συνεννόηση με το Τμήμα Περιβάλλοντος.
- E.7 Η τοποτέχνηση να περιοριστεί στον ελάχιστο βαθμό (όπως σε ανθοδόχες) ώστε να διατηρηθεί η φυσική βλάστηση και να διαφυλαχθούν οι τύποι οικοτόπων της περιοχής
- E.8 Να μη γίνεται χρήση συνθετικών εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων και ζιζανιοκτόνων.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ' : Περιοχές χώρων στάθμευσης και οδοστρώματα

- ΣΤ.1 Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για την κατασκευή των χώρων στάθμευσης κ.λπ. για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής ομβρίων υδάτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ': Γενικοί Όροι

- Z. 1 Ο κύριος του έργου ως και κάθε κατά νόμο υπόχρεος φέρει αμέριση την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα γνωμάτευση.
- Z. 2 Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας όπως ισχύει σήμερα ή θα ισχύει στο μέλλον, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- Z. 3 Για τη διασφάλιση οποιονδήποτε αρχαίων μνημείων στην περιοχή, πριν την έναρξη των εργασιών του έργου, είναι απαραίτητο όπως ενημερωθεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων για παρακολούθηση των δραστηριοτήτων στην περιοχή (όπως π.χ. επίβλεψη χωματοουργικών εργασιών).
- Z. 4 Κατά την λειτουργία του έργου θα πρέπει να διασφαλίζονται οι πρόνοιες σύμφωνα με τον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο.
- Z. 5 Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
- η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, και

- η αντιμετώπιση και αποκατάσταση δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
- Z. 6 Ο κύριος του έργου να ορίσει τεχνικό υπεύθυνο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά την λειτουργία του έργου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1 Ιουνίου 2020